

N. KOCHS SKOLE

Skt. Johannes Allé 4

8000 Århus C

Tlf.: 87 321 999 Fax: 87 321 991

e-mail: kochs@kochs.dk

www.kochs.dk

Trøjborg d. 18. juni 2004

Kære 9. klasser.

Så er det slut.

10 – måske kun 9 – års skolegang. Mange af jer har fulgtes ad alle årene – nogle er dog rejst, men så er der kommet andre til.

I vil gå forskellige veje, nogle af jer vil måske følges et stykke tid, men I vil alle få nye kammerater, venner og udfordringer med uddannelse og arbejde.

Det er spændende, hvad I vil gøre – og hvordan det vil gå jer ?

Jeg håber, at I vil bruge jeres muligheder, udnytte jeres evner – gøre en forskel. Det vil kræve en stor indsats mange gange, men det vil også give mange oplevelser og glæder.

I skal prøve at gå nye veje – det har vi brug for, hvis vores liv og verden skal blive bedre.

For mange år siden – mere end 20 år tror jeg - hørte jeg følgende citat fra Søren Kierkegaard:

”At vove er at miste fodfæstet for en stund – ikke at vove er at miste livet”.

Det findes i lidt andre udgaver, f.eks.:

”At turde er at miste balancen et øjeblik – ikke at turde er at miste sig selv”.

Det er et citat jeg ofte siden har tænkt på i mange forskellige situationer i mit liv.

Det er det letteste at gøre som man plejer. Det er det sikreste – men man lærer ikke noget og man bidrager ikke til en udvikling. Og det er sådan jeg forstår citatet.

Hvis du vil lære noget, må du risikere, at det du går i gang med ændrer noget i din opfattelse af dig selv eller livet. Det kan give uro og usikkerhed, det kan endda give stress, hvis det bliver uoverskueligt for dig. Men hvis du ikke lærer noget, hvis du afviser ny viden, nye erfaringer udvikler du dig ikke – du går i stå – du mister dig selv.

At lære er at ændre opfattelse, forstå eller gøre noget på en anden eller en ny måde – at lære er udvikling – at lære er at leve.

I har lært og lært, lige siden I blev født – og det synes jeg, at I skal fortsætte med resten af livet.

Vi har i skolen forsøgt at hjælpe jer ved at organisere jeres indsats og tid – vi har krævet træning, fordi man har brug for at gentage noget nyt mange gange, før man kan det og kan bruge det. Vi har arbejdet for at give jer et grundlag – vi har taget jer

ved hånden – vi har forsøgt at finde ud af, hvor hver enkelt af jer er og tilbudt vores hjælp derfra.

Vi har forsøgt at lære jer at samarbejde med andre, fordi vi tror, at man kan lære af hinanden, man kan supplere hinanden, man kan fordele opgaver, bruge hinandens styrkesider – og ikke mindst opleve at selv om vi er forskellige, så kan vi mere sammen end hver for sig.

Men nu skal I selv.

Den skole – uddannelse – I begynder på nu, er anderledes.

Den stiller andre krav til jer – krav om at I skal være mere selvstændige, selv tage et større ansvar for jeres læring og indsats. Det bliver ikke mindre udfordrende – snarere tvært imod – men det vil kræve noget andet af jer.

F.eks. at I selv undersøger, hvad der er rigtigt og forkert – at I selv disponerer jeres tid – at I selv finder ud af, hvem I skal samarbejde med for at opnå resultater.

Da jeg gik i gang med denne tale oplevede jeg noget af det.

Jeg vidste jo godt, at det citat, jeg ville bruge:

”at vove er at miste fodfæstet for en stund – ikke at vove er at miste livet” var skrevet af Søren Kierkegaard, vores absolut største filosof, som levede fra 1813 til 1855 og hvis arbejder stadig bliver studeret og diskuteret i den hele vide verden, fordi hans tanker var universelle og tidløse.

Jeg havde dog aldrig undersøgt i hvilke af hans bøger, i hvilken sammenhæng han havde formuleret det. Så hvis jeg skulle bruge det i min tale til jer, måtte jeg hellere finde ud af det.

Jeg gik derfor ind på nettet, ”Google” og skrev: ”at vove er at miste fodfæstet for en stund”.

Der kom mange henvisninger.

Vores tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen havde brugt det i en tale om udviklingen af vores velfærdssamfund, på handelsskoler og gymnasier var der rektorer, der havde brugt det i dimissionstaler – ligesom min – mange andre i forskellige sammenhænge og alle havde refereret, at det var et citat fra Søren Kierkegaard.

Jeg kunne også læse, at det stod i hans bog ”Angst og Bæven”, det blev nævnt flere gange – men så stod der pludseligt også, at det var fra hans bog ”Sygdommen til Døden”. Det virkede jo lidt forvirrende. En henvisning havde som overskrift: ”Et fejlagtigt citat”, og da jeg gik ind på det, kunne jeg læse, at en bibliotekar, Hanne Andersen var blevet bedt om at finde, hvor i Søren Kierkegaards værker citatet stod. Det var jo mægtigt interessant for mig. Hanne havde fået forespørgslen allerede i 1986 og havde ikke kunnet finde stedet. Hun havde ikke kunnet glemme det og havde derfor arbejdet videre med det. Hun havde fået kontakt til en Kierkegaard ekspert, Billeskov Jansen, som kunne fortælle, at det ikke kom fra Søren Kierkegaard, og at man ikke kunne finde ud af, hvor det egentligt kom fra. Det har han senere skrevet en kronik om i Politiken d. 8. december 1990.

Hele mit grundlag for min tale til jer var pludseligt skredet. Her havde jeg i rigtig mange år troet, at jeg havde en viden og brugt den, men kilden var forkert, og var det så troværdigt ?

”Jeg mistede fodfæstet for en stund” og vidste ikke, hvad jeg skulle gøre eller sige til jer.

Men hvad betyder det egentligt ? Det er vel ligegyldigt, om det er Søren Kierkegaard eller Jens Vejmand, der har sagt eller skrevet det. Det er indholdet det drejer sig om.

Og så kom jeg i tanke om rundbold.

Jeg står tit i skolegården og ser, at I spiller rundbold. Det er en glæde at se, hvordan I går op i spillet – jeg er jo selv blevet rimelig gammel og har måske derfor ikke lige deltaget på holdene.

Men for en 3 ugers tid siden var jeg til et familietræf, hvor der altid indgår en rundboldkamp. Jeg plejer ikke at deltage, fordi jeg laver mad eller noget lignende. Men det skulle jeg ikke denne gang.

Jeg synes selv, at jeg var rigtig god til rundbold, da jeg var barn, så jeg glædede mig til at deltage. Jeg er dog et beskedent menneske, så da vi skulle begynde inde stillede jeg mig et stykke nede i køen, så jeg ikke skulle slå lige med det samme.

Jeg forventede, at min gamle slagkraft var som den plejede at være for mange, mange år siden, så jeg eventuelt kunne slå en "frelser", når det blev min tur. Første gang ramte jeg slet ikke bolden, anden gang ramte jeg på det yderste af boldtræet og bolden kom ca. 10 meter ud – dog lavt så den ikke kunne gribes. Fiasko – så kom det med at løbe. Nu er jeg jo ikke særlig ung længere, så jeg forestillede mig, at jeg kun ville løbe på de rigtig lange slag, hvor jeg ikke behøvede at skynde mig alt for meget. Der kom nogle slag og jeg stod stadig og ventede – men det kunne jeg jo ikke blive ved med, der var næsten ingen slåere tilbage – så på et nogenlunde slag løb jeg og opdagede til min overraskelse, at jeg stadig kunne løbe meget hurtigt i meget kort tid. Nåh, men vi fik alligevel 3 døde og kom i marken.

Kampen bølgede lidt frem og tilbage – for hver 3 døde skiftede vi.

Efterhånden lærer man jo lidt mere om hvem der slår langt eller kort eller skævt.

Man bliver samtidig mere et hold, og får en fornemmelse af, hvem der kan slå, gribe og kaste – spillet udvikler sig.

I kender det jo.

Jeg havde forsøgt at rykke frem og tilbage på banen – i gamle dage var jeg en god griber, syntes jeg, men det gik heller ikke for godt, og det med at placere sig på banen afhængig af hvem der slog var heller ikke for godt.

Men så kom det alligevel – et fantastisk slag – langt men blødt og højt – jeg løb baglæns – men kunne se at jeg næppe kunne nå at gribe bolden – alligevel kastede jeg mig skråt til siden og op i luften i et forsøg – jeg glemte, at jeg kunne slå mig af H til, hvis jeg faldt forkert ned – jeg gjorde bare alt, hvad jeg kunne.

"Jeg mistede fodfæstet for en stund".

Der skete samtidig det ejendommelige, at billedet vendte – jeg tror godt, at I kender det - jeg så mig selv og bolden udefra (ny kameravinkel) og fik tid – jeg så det nemlig i slow motion – og det var det, der gav mig tid - jeg strakte mig et ekstra lille stykke i den vægtløse tilstand, jeg var kommet i og greb bolden og holdt fast uanset hvad – de var flere der løb og mange døde.

Jeg slog mig ikke, men jeg lærte, at det stadig er vigtigt at yde sit absolut bedste på et hold – det gav mig også en følelse af stolthed og glæde – jeg gik meget mere op i spillet resten af kampen, det lykkedes mig dog aldrig at lave et ordentligt slag.

Livet er naturligvis ikke en rundboldkamp, men energien og engagementet betyder alt i det du deltager i, hvis du skal være med til at lave gode resultater.

Da I havde sidste skoledag – karameldagen – blev det en rigtig god dag for os alle sammen. I overholdt aftalerne og sørgede for at alle kunne føle sig trygge – tak for det.

9. klasserne lavede underholdning i Stensalen. Der var rigtig mange gode indslag. 9.a. prøvede i deres afdeling at slutte med sangen: "Om lidt bliver her stille" af Kim Larsen – det lykkedes ikke ret godt – af forskellige grunde vil jeg sige, måske manglede musikken, måske blev den sat i en forkert toneart – det var måske en chance at tage, at vi skulle have en fællessang – men et godt forsøg.

Lad os prøve igen – alle sammen - og nu skal det lykkes – vi kan det sammen.

Det er en flot sang, synes jeg – og rørende.
Lad os derfor tage afsked ved sammen med skolens kor at synge:

"Om lidt bli'r her stille
om lidt er det forbi.
Fik du set, det du ville,
fik du hørt din melodi.
Forladt og alene
danser cirkusprinsessen rundt,
går i stå på sin line
i et sanseløst sekund.
Om lidt, om lidt er vi borte,
vi ses måske igen.

I skal have en gave med.
Det er omridset af vores "hus" – vores logo – med regnbuen igennem. Jeg er selv meget glad for det. Jeg synes, at det er kønt, og at det fanger noget af skolens "ånd".

"Huset" er grundlaget. Det er os alle sammen – børn og voksne - vi der udgør N. Kochs Skole. Det er vores måde at være sammen på, at tage vare på hinanden på – det er alt det, vi lærer - det er fagene og det er måderne vi lærer at arbejde på, det er vore erfaringer og resultater.

Farverne – RØD, GUL, GRØN og BLÅ – det er selvfølgelig etagerne. Det er der I børn vokser op på skolen. Først RØD eller GUL, så en ny udfordring på GRØN og endelig BLÅ, hvorefter I bryder igennem taget for at komme til at stå på egne ben. Men farverne er også livet på skolen, projekterne, fest, musik, latteren og legen. Farverne er overskud og energi.

Smykket skal minde jer om, hvor I kommer fra, hvad I har oplevet her – men det skal også give jer kraft og styrke i jeres videre liv. Det skal give jer mod til at vove - turde prøve noget nyt – måske se tingene fra en helt ny vinkel.

Jeg vil gerne ønske jer alle tillykke med jeres afgangsprøver og ønske jer held og lykke i jeres liv fremover – vi har store forhåbninger til jer.

Kærlig hilsen

Stig